

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. Nonnullis difficultatibus occuritur vbi amplius omnipotentiae essentia & infinitas explicatur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

ligitur, in Deo est: ergo poterit illud possibile ab hac Dei potentia esse. Secundo, si ab alterius potentia, ac non à diuina illud aliquid possibile esse poterit: ergo limitata ex ea parte potentia Dei est, ac non infinita: ergo ex infinitate potentia Dei inclinatur ad extra recte inferitur Dei omnipotentia. Quod probationi primæ illationis responderi poterat confutabitur in subiicienda iam demonstratione deducta ex illa etiam de ente à se, & causa prima huius vniuersi.

5. Tertio demonstratur ex eadem citata demonstratione: quia causa prima creatorum necessario adest ei potentia productiua immediate omnium, quæ de facto creata sunt: ergo adest ei potentia productiua omnium creatorum possibilem: duplex illatio in hoc discussa est, atque utraque necessaria, & legitima ostendenda erit, ut discursus conuincat, atque euasiones tactæ in questionis præfatione omnino immobiliter obtineantur. Prima est potentia immediatæ actiue creatorum omnium, quæ de facto sunt ex prædicato iam demonstrato in Deo causæ primæ eorum: quia ostensa secunda equaliter immobiliter placetur. Huius autem consequentiæ legitimitas, & necessitas ostensa satis est n. 4. probatione 1. Dices tamen eam rationem præ continentia virtutis & potentia actiue immediate creatæ in causa prima increata non inferre in causa prima virtutem actiuam immediatam eorum omnium, quæ de facto creata sunt. Non enim ex virtute productiua potentia vitalis, quæ proximum principium actuum vitalium est, inferitur in Deo, qui eam produxit, esse virtutem actiuam proximam vitam actuum nostrorum vitalium; imo hanc in Deo esse repugnat. Sed certe consequentia legitima est, atque, ut talis, à Theologis omnibus admittitur. Cum enim proxima actiuitas, ut sic, perfectionem sine imperfectione, vel potius nullam imperfectionem dicat, atque quidquid ab alio principaliter æquiuoce est præ contineri debet eminentiori modo formaliter in illo, manifeste sit, virtutem omnem actiuam proximam creatorum, quæ imperfectionem non dicat Deo assignandam esse. In potentia autem, seu principio proximo vitali creato, & est proximitas agendi, & modus agendi immanenter, siue recipiendo in se actum, & actionem (si ab eo distinguitur) qua fit: hoc autem imperfectionem dicit principij receptiuum, & subiectum, quæ Deo proinde repugnat: quæque non ex virtute actiua immediata creaturæ, quæ tali venit, sed ex imperfectione modi operandi, & principij passiuui viuentis: quare nec Deo proxima actiuitas repugnat: sed necessario admittenda in eo est ob rationem datam: sique immediate nobiscum ad actus vitales concurrere Deus admittitur: quin inferatur, quod eos debeat positius recipere: sicuti, neque, quod possit, aut debeat esse subiectum, aut materia, ex eo quod materiam omnem, & subiectum producat, quia hæc imperfectionem inuoluunt.

6. Iam vero illationis secundæ (quod, si ad omnia possible, quæ creata de facto sunt, potentia actiua Dei extendatur, etiam ad possible omnia, seu in se non repugnantia) necessitas ostenditur, atque euasio prima præoccupatur. Primo enim extendi ad possible omnia earundem specierum cum creatis euidentissimum est: ut propterea hispano proloquio dicatur: *quien hace un cesso, hara cie*: milleque exemplis artificum probari aperitissime poterit. Sed vniuersim de omni possibili, cuiusvis speciei sit, ostenditur. Quia titulus, quo Deus ad possible creata, quæ de facto creata sunt, concurrunt, est ratio entis non à se, sed alio indigentis, ut sit: atqui hæc ratio communis est omni enti, quod essentia sua non includit negationem essendi (cuiusmodi solum est chimæra, & impossibile) ergo in omni ente possibile est titulus, & ratio, quam Dei potentia actiua respicit, cuiusque titulo Deus ad illud concurrere, illudque agere queat. Ergo in Deo est potentia actiua respectu omnium possibilem, & non repugnantem, seu implicantiū contradictionem. Hæc ratio est, quam instruit S. Thom. 1. contr. gent. c. 22. argumento 2. licet non satis illam nonnulli Thomistæ calluerint: cententes S. Thomæ doctrinam esse Deum ad solum entis prædicatum concurrere: quasi actio physica præcisiua prædicatum effectus esse possit: cum vix id actioni intentionali, seu cognitioni, imo, ne vix quidem, à plerisque concedatur. Sed tamen titulum solum concurrere, & actiuitatis diuinæ, non autem effectum, entis præ-

dicatum ibi designauit S. Thom. ac proinde dixit ens esse, effectum per se, & proprium Dei: non, quia illud solum prædicatum in rebus agat, sed, quia illud ratione sui, & per se formaliter à Deo fit in rebus: cetera vero ratione, & titulo illius, solumque materialiter, & identice: quia, illi identificata cum sint, nequeunt non simul cum illo prædicato fieri.

7. Præter hæc autem alie etiam sunt, quæ efficaciter diuinam omnipotentiam summamque Dei potentiam suadeant. Primo enim facilitas summa, quæ vniuersum hoc Deus produxit, verbo scilicet solo, Genes. 1. & Psal. 148. summam eius potentiam, seu omnipotentiam suadet. Secundo: quia, qui tot, tamque varia, & pene innumera produxit, quæ nouimus, & multo plura, quæ nondum nobis ex ignotis orbis plagis propalata sunt, nonnulli ex summa arte, & potentia, cui nihil non subiacet, se gere in vniuersi productione potuit. Tertio: quia ex nulla supposita ipsi materia, vel extrinseca virtutis iuuamine, ac proinde omnino ex nihilo, seu non esse puro rerum. Nulla autem maior potentia esse excogitari potest, ea, quæ res ex non esse puro earum, seu puro nihilo, ad esse potest traducere. Quæ enim longissime ab esse distant summa virtute, ut ad esse trahantur opus habent. Atque, quæ neque in potentia materia, neque in alia quapiam sui causatiua virtute sunt, sed in puro nihilo sui, longissime, ac distantissime ab esse sunt: ergo summa virtute actiua; ut trahantur ad esse opus habent. Dices hanc rationem, vel implicare in terminis, vel nihil probare: si enim omnis causatiua virtus etiam actiuam, complectatur, non erit potentia actiua rerum in Deo. Nam eam semoueri oportet, ut quæ ante creationem non erant, in puro nihilo sui essent. Si autem virtus causatiua eam non includit, ratio videtur leuis: nam concurrere causæ materialis receptiuum, seu passiuum supplere virtute creata aliqua non iudico impossibile. Multa hic de creatione, & potentia creatiua dicenda essent, non vulgaria, sententia autem quasi dogmaticis in Philosophia non solum consona sed necessaria. Ne tamen ea propriis extrahamus sedibus, ad difficultatem præsentem dico. In excluditione omnis virtutis causatiue necessaria ad purum nihil actiuam etiam virtutem includi, non eam de qua disputatur, sed alterius cuiusvis agentis, & cuius excluditione recte inferitur Dei virtutem actiuam summam esse debere: quia quidquid alterius actiuitatis in aliis non solum esse, sed cogitari potest, ut rerum esse in aliquo sui præcedere extra Deum intelligeretur, in solo Deo est, in quo purum nihil non sunt. Cum tamen tam in se, quam in reliquis causis earum, quæ nullatenus præcellere, purum nihil essent.

CERTAMEN II.

*Nonnullis difficultatibus occurritur, &bi
amplius omnipotentie essentia, &
infinitas explicatur.*

1. Dices primo: iuxta dicta omnipotentie obiectum, seu adequatum terminus in tota sua latitudine est, quidquid possibile est: ergo nequit naturali ratione demonstrari: imo nec probabiliter suaderi. Ex quo liquido apparet rationes omnes efficaciores, quas efformauimus ex naturalibus principiis deductas, ac proinde naturales rationes, imo demonstrationes, appellauimus fallaces vniuersim esse. Probatur consequentia illa: quia intra latitudinem possibilem plura supernaturalia continentur. Vel ergo probatur ratione naturali ad hæc potentiam actiuam Dei extendi, vel non: si non probatur, non probatur omnium possibilem potentia, seu omnipotentia in Deo ratione naturali: si probatur: ergo probatur lumine naturali possibilitas supernaturalium fidei mysteriorum, quod est absurdum: quia, si id probetur, non probatur extendi Dei potentiam ad omnia possible. Secundo: quia semel ex ratione naturali statuto Deum posse omnia possible, facile colligi potest hæc, & plura alia posse. Multa circa hanc difficultatem Soar. d. 30. met. scilicet, 17. à n. 24.

a. Breuiter

2. Breuiter tamen, ac dilucide respondeo: rationibus datis nec demonstrari potentiam actiuam Dei extendi ad omnia possibilia secundum peculiare rationes, seu materialiter sumpta: sed secundum rationem communem possibilitatis, seu non repugnantiam, quæ abstractit ab eorum naturalitate, vel supernaturalitate: ac proinde opus non esse, ut naturale, vel supernaturale, quæ talia, cognoscantur, ut ad omnia possibilia, quæ possibilia, illam extendi, demonstretur. Licet materialiter, & identice supernaturalia plura è possibilibus sint. Vnde patet ad secundum: statuta enim extensione omnipotentia ad omne possibile, quæ tale, adhuc aliunde cognoscendum est, quodam enim modi possibilitatem habeat, seu materiale possibilitatis, ac non repugnantiam, ut ad illud extendi omnipotentiam inferatur. Id quod ex naturalibus principiis dignosci nequit de entibus supernaturalibus, maxime quoad substantiam: quia, eis solum principiis stando, repugnantia & impossibilitas eiuſmodi supernaturalia videbuntur.

3. Argues secundo. Possibilia, ut possibilia, sunt obiectum, seu terminus omnipotentia: ergo terminus formalis, seu formale obiectum omnipotentia est possibile, seu rerum possibilitas quæ talis: atqui rerum possibilitas, seu possibile, ut possibile, est ipsa omnipotentia, à qua formaliter possibile est possibile, seu, quæ est formalis possibilitas creaturarum: ergo omnipotentia habet pro termino, seu obiecto formali seipsam: quod implicat. Hoc argumentum vni habet contra Recentiores, qui omnem possibilitatem rerum cum omnipotentia realiter formaliter identificant, contra quos certauimus q. 4. Alij communiter respondent. Possibilitatem rerum aliam esse rebus in intellectu, quæ est rerum non repugnantia, & quæ non constituitur omnipotentia Dei formaliter, seu tanquam à forma: aliam vero extrinsecam, quæ ab omnipotentia, tanquam à forma, extrinseca denominatio est: Et hanc non esse terminum, seu obiectum formale omnipotentia, ut probat obiectio: sed primam, de qua id non probat: sed adhuc contra hanc solutionem, quia quiescere difficultatem omnes putant, argui non possunt potest.

4. Possibile, ut possibile, ad quod terminatur omnipotentia, est possibile creatum, seu creabile, atque ab alio, quæ talis: atqui, quæ creabile, & ab alio possibile, non includit solum non repugnantiam essendi: sed, & non repugnantiam essendi ab alio, seu creabilitatem, quæ ab omnipotentia, tanquam à forma est: ergo in termino formali Omnipotentia ipsa Omnipotentia clauditur, ut obiectio contendebatur. Maior videtur certa. Primo: quia, si sola non repugnantia in se, atque, ut præfinit à creabilitate, seu non repugnantia essendi ab alio, esset obiectum formale omnipotentia, cuiusque ea non repugnantia ut sic, & præfinit conueniret, & competere esse terminum omnipotentia: quare, & Deus, in quo non repugnantia præfinit adest, terminus, & obiectum omnipotentia esset. Secundo: quia conceptus entis, seu essendi à se, vel ab alio indiuisibiliter sunt conceptus primo, ac se totos ex parte obiecti, seu formaliter, & metaphysice diuersi: quorum primus indiuisibiliter formaliter, & est conceptus entis absolute, & simpliciter talis, alter vero entis secundum quid: sicut de substantia, & accidente dicitur: alioqui Deus in prædicamento sub genere vniuersalissimo entis poni cum creaturis posset contra superiora à nobis dicta. Tercio: quia, quousque ens non à se, sed ab alio possibiliter concipitur, non concipitur capacitas obiectiua essendi ab alio: ergo obiectum omnipotentia claudit conceptum non solum entis, quod non includit non ens, seu negationem entis, quod est ens non repugnans, atque excludens contradictionem, sed entis ab alio. Demum (cum repugnantia, & contradictio in nullo ente sit ex conceptu entis præfinit, sed, ut coniuncto cum aliis prædicamentis alterum alterius negationem inducat) spectandum est ad obiectum omnipotentia statuentum illud à se, vel ab alio, ut alterum ab obiecto omnipotentia excludatur, quia à se est, quod contradicit esse, seu enti ab alio: alterum vero in eo obiecto includatur, quia ab alio est ens; & cui à Deo esse non repugnet.

5. Hæc ratio prædictis fundamentis innixa ab scholasticis, vel neglecta, vel minus attenta, seu interea meditatione prætermissa, summa, me iudice, in re præfinit videtur: & cui dilucida, interiori discursu, ac subtiliori metaphysica

Christoph. de Ortega, De Deo vno, Tomus I.

sica sit opus. Et quidem, licet de maiori propositione (ex suppositione terminationis omnipotentia ad possibilia creata, quæ possibilia) minus metaphysici, atque Patrum, & Theologorum sententia, quam nos, additi dubitare possint: tamen ob rationes attractas, & communem Patrum, & Theologorum doctrinam, de Dei exclusione à prædicamento cum creaturis communi, concedenda sine dubio maior illa argumento est: neganda vero minor: nimirum prædicato entis ab alio, quæ ab alio Dei potentiam actiuam, seu omnipotentiam; tanquam formam denominantem, terminumque metaphysice formalem formaliter concerni: in hoc enim, quod est esse ab alio, solum concernitur potentia actiua respectu rei, quæ ab alio esse potest. Licet enim re vera creata omnia à Deo, etiam immediate, esse possint; non tamen ab eo solum possunt immediate esse, neque secundum totam eminentiam diuinæ actiuitatis, & potentia, omnipotentia diuina formaliter egent; licet ratione perfectionis diuinæ realiter illa egent. Vnde probata ratione potentia actiua diuinæ, & possibilitatis creaturarum ab alio, aliis inductis discursibus ad ea omnia se extendi probandum est: quo satis ostenditur possibilitatem creaturarum ab alio, quæ ab alio etiam, non à potentia actiua Dei formaliter, neque, ut à termino essentiali respectu ab alio metaphysice delumit. Secundo: etsi capacitas essendi ab alio creaturarum possibilitas esset essendi determinate à Deo, ac proinde possibilitas eius capacitatis ipsarum terminus essentialis potentia actiua Dei foret, non inde inferretur Dei potentiam actiuam ad seipsam terminandam esse, quia, quod terminatur ad aliquid natura sua respectu, ad terminum respectu huius termini sui terminari nullatenus debet: ut in mutuo respectu omnibus patet. Solum inferretur neutrum sine altero consistere posse, quia mutuo connexa essentialiter sunt. Tercio demum omnipotentia ex natura & conceptu suo respectiua possibilitatis creaturarum non est, sed ab ea omnino independens, etiam tanquam à termino, ut statim dicam, fusiulque ex instituto monstrabo. q. 3. quo omnia quiescunt negata maiori argumenti efformati. 4. quam ex suppositione solum ab aliis asserta determinatione omnipotentia ad possibilitatem creaturarum solummodo, & notanter admitti.

6. Iterum argues possibilia creata finita sunt: ergo in ordine ad illa nequit esse, conuenire potentia actiua Dei infinita. Patet consequentia. Nam ad finitum terminum, seu effectum finita sufficit actiuitas, & potentia. Duplitter respondeo negando consequentiam. Primo: quia, si omnium possibilitum creatorum causa, & singulariter, & coniunctim respectu totius etiam coniuncti possibilitum, atque ea principalis sit, ut Deus: quod omnia possibilia plura, & plura, ac proinde, ut minimum, infinita synecdochematice potest, infinita virtute (ut sæpe ad simile argumentum dixi) potest quod ipsum de præfinita eminentia priori metaphysice ad actiuitatem dictum puta, & de continentia ideali, & exemplari omnium possibilitum, quæ in Deo est. Secundo negatur eadem consequentia. Neque enim adequatus omnipotentia terminus, ita sunt possibilia, ut ultra ea, quæ de facto possibilia sunt, Dei virtus, & potentia actiua Dei, quantum ex se est, non extendatur. Ita, ut, si impossibilia omnia ad non repugnantiam, seu possibilitatem traducerentur, quatenus ex parte Dei est, potentia eadem ad illa produceret, ita satis non esset: sicut de immensitate, & æternitate ad spatia loci, & durationis ultra possibilia omnia per imaginationem, & rationem nostram chimerice posita, quatenus ex parte Dei est, replenda sufficere dicebamus. Et ratio à priori est: quia neque hæc spatia realibus, neque omnipotentia à rebus veris, ac possibilibus adhuc, ut possibilibus, tanquam à terminis pendet in sua essentia, siue physica, siue metaphysica; sed à se suo modo sunt, atque illimitatione entis diuini commensurari debent; non autem extrinsecorum magnitudini: licet, ut expedita ad operandum sit, non solum quatenus de se est actiuitas, ac intrinsece, sed etiam ex parte extrinseci, quod extrinseca actio Dei concernit, necessario possibilitas expectetur rei faciendæ, sine qua actio nequit esse possibilis, etsi tota Dei actiuitas persistat. Ex quo etiam constat infinitatem potentia ad possibilia finita solum minime superflue: quia non propter illa efficienda, sed ex perfectione, & necessitate in Deo est.

R 7. Denique

7. Denique opponitur siue possibilia siue finita, siue infinita, si omnia potest simul: ergo omnia simul efficere poterit: hoc autem repugnat, quia exhaustiretur potentia Dei, si aliquid viterius efficere posset, quod repugnat infinitati: maxime, si possibilia finita sint: si autem infinita, posset infinitum in actu efficere, quod etiam repugnat. Hoc argumentum distinctione vulgari similitudinis actus, & potentie prorsus evanescit: à similitudine enim potentie ad omnia possibilia, quam in Deo pro antecedenti fatemur, ad similitudinem actus, seu actionis omnium eorum, quam argumentum contendit, consequentia non tenet, ut in potentia intellectiva, & volitiva animo nostro identificata, simulque ad omnes suos actus, quos tamen omnes nequit simul exercere: & in potentia ad motum localem omnem, quæ simul in vivente est, nec tamen simul motus omnis valet exerceri. Et ratio est: quia potest esse in conjunctione omnium, vel aliquorum possibilibum simul repugnantia, ut in durationis successu partibus: ac proinde potentie defectus non est, quod simul actu coniungi nequeant, sed eius conjunctionis repugnantia, ad quam potentia nulla extenditur.

8. Carcerum, etsi respectu eorum, quorum conjunctione simultanea repugnat, solutio consistat, respectu tamen aliorum omnium possibilibum, quorum alterum negationem alterius essentialiter non importat, tenet omnino in re præfenti opposita consequentia: cum respectu illorum, quod simul produci à Deo non possent, in defectum potentie Dei necessario proveniret: cum eorum omnium conjunctione possibilis absolute, ac non repugnans sit: ac proinde, si ad id potentia Dei non extendereetur, omnium possibilibum potentia, siue Omnipotentia non esset. Quod si in nullius est possibilibus cum aliis conjunctione simultanea impossibilitas, & repugnantia adesset, omnia possibilia simul produci à Deo posse fatendum ex dictis necessario foret, quin rationes oppositæ quidquam præstent. Illud de exhaustionis si ad modum valis intelligatur potentia sua exhausti Deum, est ignorantia crassa argumentis: si ex extrinseco effectu, & actione idem est, atque conclusio, quæ impugnat, scilicet Deum simul semelque efficere omnia, quæ fieri, & esse simul non repugnant: quod non repugnare certissimum est. Dices repugnare potentie infinitæ, ac omnipotentie nihil viterius factis etiam in eo casu facere posse. Negatur tamen facile: cum viterioris effectus impotentia ex parte ipsius repugnantis in se, non tamen potentie infinitæ Dei tunc esset.

9. Secunda ratio: quod posset Deus infinitum in actu, & categorematice efficere, si admittatur possibilia eo infinitatis genere infinita esse, non est consequens repugnans: sed necessarium, ut dixi. De possibilitate autem cuiusmodi infinitatis, eiusque repugnantia disputare, nec locus præfens, nec animus est: admittique repugnantia non tenet consequentia. Tunc enim defectu obiecti, seu termini à Deo infinitum in actu effici non posset. Hic etiam disputatur extra rem, & chorum, an Deus possit efficere species, resque alias ab his, quas de facto produxit? negantibus cronee Abailardo, VViclepho, aliisque hæreticis, an saltem adeo perfectam speciem possit semel producere, quæ nequeat producere perfectiorem? docent Duran. in 1. d. 44. q. 2. & 3. Aureolus apud Capreol. ibi. Atque inclinare videtur Scotus in 3. d. 13. q. 1. Hoc autem totum ex repugnantia, vel non repugnantia in se rei, aut speciei create summe perfectæ pendet: non autem ex activitate potentie Dei, quam ad omnia possibilia extendi diximus. Eiusmodi autem, similiumque repugnantiarum plurimum in creatis examen proprias in Philosophia habet

sedes.

QVÆSTIO II.

Quidnam metaphysicè Dei Omnipotentia sit?

DE Hysicæ loquendo, quidquid formalitatis in Deo, siue essentialis, siue attributale est, Deus est, ut ex eius simplicitate, & vniuersa unitate Dei supra contra omnem compositionem, quæ substantialem, siue accidentalem demonstrat euidens est. Quare de essentia physica omnipotentie, alterius prædicati, aut attributi diuini questio esse non potest: ac proinde de metaphysica solum essentia omnipotentie inquiremus.

CERTAMEN I.

Aliorum sententia reuincuntur.

1. Prima sententia docet in actu scientiæ diuinæ, non quidem, quatenus obiecti facienda formalis representatio est, sed quatenus practicum imperium faciendum est, diuinam omnipotentiam, seu causam proximam creaturarum esse: cui fatet D. Thom. 1.2. q. 17. aliter imperare ad intellectum spectare: atque illa: *Dixitque Deus, fiat lux, & facta est lux &c.* & illud: *Ipsæ dixit, & facta sunt*, quæ recitabamus q. 1. cert. 1. Insuper: quia operari per intellectum perfectissimum operandi modus, ac proinde Deo proprius videtur. Sed enim imperium illud potentiam applicans ad opus debet esse, vel cognitio, aut iudicium Dei, si ad ipsum sit, vel externa aliqua locutio, si sit ad alia. Intellectus enim potentia adæquate, & essentialiter cognoscitur: ac proinde nequit esse imperium hoc, nisi per modum iudicii ad ipsum Deum imperantem sit, aut per modum iudicii ordinari ad alios, si sit ad illos. Neutrum autem modo posse esse iudicium Dei potentiam actiuam Dei facile suadet. Non ad ipsum Deum: quia tale iudicium, vel est iudicium de re facienda, seu factibili antequam fieri decernatur: Et sic non est ratio proxima agendi in Deo: cum post illud sit decretum ante operationem ad extra: nec determinet ad opus, cum relinquat indifferentiam voluntatis diuinæ ad opus decernendum: imperium autem omne ad opus determinet. Sed neque post decretum (quod plane volunt huius sententiæ Doctores) potest esse iudicium, seu imperium illud respectu Dei ad opus impellens proxima ratio agendi in Deo ad extra. Quia solum applicare potest iudicium imperantium potentiam proximam imperantis sibi ad executionem: ergo ipsum potentiam imperantis rerum in Deo non est: alioquin seipsam applicaret, quod repugnat: scilicet, esse applicationem sui ipsius: ergo alia est potentia proxima executionis rerum in Deo.

2. Secundo. Iudicium illud, quod post decretum imperium ad Deum sit impellens ad opus liberum necessarium, & contingens erit: cum tamen omnipotentia necessaria Dei sit. Tertio solum esse potest iudicium de existentia decreti, vel de necessitate executionis eius operis, quod decretum iam est: totum autem hoc, & speculationum, & pure est existentie, & efficacitæ diuini decreti, non practicum, & imperantium. Et inepte imperatum esset de re nimirum necessaria, & inevitabili per antecessens decretum. Ac rursus: quia, vel est aliquid aliud viterius applicandum in Deo ad opus, & hoc erit potentia proxima operandi in eo: vel non est, & iam nihil erit cui, seu ratione cuius imperare sibi possit operis executionem. Denique iudicium hoc imperantium, seu imperium iudicii post voluntatem efficacem operis respectu ipsiusmet iudicantis & operantis (quicumque operaturus simul, & iudicans sit) inuicem